

Student Voice Romania

Raport realizat de:

Olimpius ISTRATE

Luciana-Simona VELEA

Centrul pentru Dezvoltare și Inovare în Educație

Institutul de Științe ale Educației

**București,
aprilie 2006**

Cuprins

Rezumat	3
1. Context.....	4
2. Prezentare generală a proiectului Student Voice	5
3. Student Voice Romania – o comunitate de învățare	6
4. Aspecte formative ale SVR.....	8
<i>Competențe de participare civică</i>	<i>8</i>
<i>Competențe de comunicare în spațiul virtual.....</i>	<i>9</i>
<i>Dezvoltarea competențelor organizatorice</i>	<i>10</i>
<i>Dezvoltarea competențelor de relaționare interpersonală</i>	<i>10</i>
5. Local Voices – Global Visions: Student Voice Forum	10
<i>Valori promovate de școală</i>	<i>11</i>
<i>Școala – libertate de exprimare și înfățișare.....</i>	<i>12</i>
<i>Climatul școlar</i>	<i>12</i>
<i>Despre profesori</i>	<i>14</i>
<i>Profesorul ideal, descris de Student Voice</i>	<i>14</i>
<i>Greva profesorilor</i>	<i>15</i>
<i>Învățare eficientă</i>	<i>15</i>
<i>Stilul de învățare</i>	<i>15</i>
<i>Cunoștințe versus competențe</i>	<i>16</i>
<i>Curriculum</i>	<i>16</i>
<i>Noile tehnologii în educație.....</i>	<i>18</i>
<i>Absenteismul</i>	<i>18</i>
<i>Examinare și evaluare</i>	<i>18</i>
<i>Educația: „o poartă către tot restul vieții”</i>	<i>19</i>
<i>Elevii de astăzi – adulții de mâine.....</i>	<i>19</i>
6. Paginile personale.....	20
7. Concluzii	22

Rezumat

Student Voice Romania este o inițiativă a unei instituții a societății civile, care propune școlii un instrument nou de educație, posibil de valorificat atât în contexte formale, cât și nonformale. Proiectul valorifică valențele noilor tehnologii, și în special ale Internetului, pentru învățare participativă și implicarea elevilor în luarea deciziilor, creând un mediu educațional colaborativ la distanță în cadrul căruia se desfășoară activități de (a) informare și reflecție asupra unor teme vizând educația, (b) consultare în cadrul comunităților virtuale de învățare, exprimarea opiniilor, argumentare, (c) participare nemijlocită la decizie.

Proiectul Student Voice, dezvoltat de British Council Romania, vizează complexul *cunoștințe – capacități – atitudini și valori* prin recompunerea unei diversități de practici sociale într-un mediu securizat de învățare online care favorizează dezvoltarea la elevi a unor competențe necesare pentru desfășurarea activității în societatea modernă, o societate a cunoașterii.

Dincolo de valențele formative și informative, platforma Student Voice Romania constituie și un instrument de consultare, prin care Ministerul Educației și Cercetării poate oricând să soneze opiniile beneficiarilor – elevi și profesori – în privința impactului schimbărilor recent introduse, a oportunității introducerii unor noi reforme punctuale, a eficienței sistemului de învățământ și mai ales a unor componente ale curriculumului ascuns.

Temele abordate de către elevi în forumul de discuții Student Voice reflectă, pe de o parte, interesul acestora în colaborarea cu colegi din alte licee pentru oferirea de soluții realiste unor probleme concrete întâmpinate în activitățile de zi cu zi din cadrul instituției școlare, iar pe de altă parte dorința de a-și asuma provocările lansate de reprezentanții altor instituții, cu rol de decizie și/sau suport în cadrul sistemului de educație: British Council, Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației, ONG-uri cu activitate în domeniul educației. Întrebarea „**Cum ați vrea să arate școala voastră în viitor?**”, lansată participanților în proiectul Student Voice de către secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar, a constituit startul pentru relevarea de către elevi a viziunii lor despre diverse componente ale sistemului și procesului de învățământ.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă. „*Nu uitați că, până la urmă, calitatea educației depinde de atitudinea elevilor față de educație [...] precum și de expectanțele profesorilor în această privință.*” (Forumul *Education Quality*)

Discuțiile elevilor s-au axat pe diverse subiecte de interes și/sau de actualitate: valorile promovate de școală, climatul școlar, greva profesorilor, calitățile profesorului ideal, învățarea eficientă, stilurile de învățare, curriculum, noile tehnologii în educație, absentismul școlar, evaluarea, finalitățile educației etc. Dezbaterile și schimburile de idei pe aceste teme au avut loc în principal între elevi de liceu din 5 unități școlare din România și 3 licee din Marea Britanie, cu intervenții din partea profesorilor, reprezentanților unor ONG-uri cu rol de suport în educație, Ministerului Educației și Cercetării, Institutului de Științe ale Educației și din partea British Council România.

1. Context

Îmbunătățirea calității educației prin diversificarea obiectivelor, conținuturilor, metodelor, și promovarea inovațiilor prin folosirea tehnologiilor informației și comunicării sunt obiective strategice afirmate de către instituțiile educaționale, guverne și organizații internaționale. Pe fondul unui ritm rapid de dezvoltare economică și tehnologică, sistemele educaționale își redefinesc treptat reperele, într-un continuu efort de convergență către noul ideal social – persoane competente, autonome, capabile să ia decizii, să învețe continuu, să participe activ la crearea cunoașterii.

Pentru a defini misiunea educației în relație cu provocările lumii contemporane, Raportul pentru UNESCO al Comisiei internaționale pentru educație în secolul XXI a propus patru „piloni” strategici ai învățării.

1. *A învăța să trăiești împreună cu alții* vizează, în plan didactic, dezvoltarea la elevi a cunoștințelor și capacităților necesare pentru a accepta și a valoriza pluralismul și diversitatea, valorile democrației și drepturile omului. Altfel spus, urmărește dezvoltarea de competențe relaționale și de comunicare, precum și formarea unor atitudini favorabile cooperării cu ceilalți.

2. *A învăța să cunoști* presupune “înzestrarea” elevilor cu tehnicile și cu instrumentele cunoașterii și, mai ales, cu tehnicile învățării – a învăța cum să învețe. Comunicarea orală și scrisă, verbală și nonverbală, calculul matematic și rezolvarea de probleme, cunoașterea și înțelegerea lumii, a drepturilor și a responsabilităților sunt câteva exemple de abilități de bază necesare omului capabil de adaptare.

3. *A învăța să faci* – un alt reper al educației contemporane – subliniază orientarea pragmatică: nevoia de a dezvolta deprinderi profesionale și competențe sociale, pentru a putea lua decizii raționale în diferite situații de viață, pentru a dezvolta relații sociale și de muncă, pentru a participa la viața comunității, a utiliza noile tehnologii și, în ansamblu, a ameliora calitatea vieții personale și a vieții împreună.

4. *A învăța să fii* aduce în prim plan importanța dezvoltării personalității autonome, și responsabile. Competențele vizate sunt complementare celor menționate anterior. În activitățile școlare, trebuie avută în vedere dezvoltarea de atitudini și valori, asumarea de responsabilități, dezvoltarea unor relații sociale proactive.

„A învăța să fii” presupune dezvoltarea unor competențe de observare autocritică, de relaționare, de asumare a responsabilităților și de recunoaștere a drepturilor celorlalți. Acest tip de competențe trebuie dezvoltate deopotrivă prin activități școlare transdisciplinare și prin activități în afara școlii, cu mijloace și surse sociale, culturale etc.

Raportul UNESCO relevă o nouă concepție despre învățare, într-o lume dinamică, tehnologizată și globalizată: educația nu se desfășoară numai în școală, ci crește din ce în ce mai mult preocuparea pentru educația nonformală și informală; conceptul de cultură suferă modificări, accentul deplasându-se de la cultura de tip academic, către cea de tip funcțional, de la cultura scrisă, către cea de timp oral și audio-vizual, de la predominanța monoculturalității către deschiderea interculturală.

În condițiile provocărilor tot mai diverse cărora școala trebuie să le facă față, educația nonformală a devenit treptat un mijloc de suplimentare a educației formale. Astfel, ca

răspuns la noile condiții sociale, școala își lărgeste sfera de activitate către educația nonformală, prin parteneriate cu societatea civilă, comunitatea locală sau cu diferite instituții culturale și educaționale.

Metodele considerate specifice educației nonformale au o importanță deosebită. Procesul de învățare se realizează prin participare activă, responsabilă atât în grupuri mari, cât și în grupuri mici. Procesul de confruntare a viziunilor personale cu cele colective (fie că sunt majoritare, fie că sunt minoritare) referitoare la unele procese, oferă o înțelegere obiectivă și de durată. Astfel, învățarea participativă se realizează pe mai multe trepte: familie, școală, comunitate locală, stat, comunitate internațională. Abordarea nonformală pune în discuție toate aceste trepte astfel ca tânărul să conștientizeze cu adevărat că participarea activă și responsabilă este modul cel mai potrivit pentru dezvoltarea sa intelectuală și profesională în calitate de cetățean european.

Practicile de succes ale ultimilor ani prefigurează o serie de beneficii care schițează valoarea adăugată a noilor tehnologii, și în special a Internetului, pentru învățare participativă și implicarea elevilor în luarea deciziilor și în conducerea școlii, prin activități de (a) informare și reflecție asupra unor teme de interes general, (b) consultare în cadrul comunităților virtuale de învățare, exprimarea opiniilor, argumentare, (c) participare nemijlocită la decizie.

2. Prezentare generală a proiectului Student Voice

Student Voice Romania (SVR) este un proiect ce vizează aspecte de elearning și e-government, dezvoltat cu scopul formării de competențe civice la elevi de liceu prin utilizarea mijloacelor TIC, oferindu-le acestora modalități novatoare de comunicare, dezbateri și participare la procesele decizionale. Proiectul urmărește și crearea unei comunități de tineri preocupați de problemele sistemului de învățământ, după modelul proiectelor educaționale din Marea Britanie.

Implementarea proiectului Student Voice în România se realizează de către British Council prin colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării și cu participarea elevilor și profesorilor din câteva unități de învățământ liceal din România și Marea Britanie:

- Colegiul Național Bănățean, Timișoara
- Liceul teoretic „Vasile Alecsandri”, Iași
- Liceul teoretic „Nicolae Bălcescu”, Cluj-Napoca
- Colegiul Național „Mihai Viteazul”, București
- Liceul teoretic „Grigore Moisil”, București
- Tadcaster Grammar School (UK)
- Gryffe High School (UK)
- Blackpool 6th Form College (UK)

Câteva instituții educaționale au fost selectate și invitate să contribuie pentru atingerea obiectivelor proiectului:

- Fundația CODECS pentru leadership
- Institutul de Științe ale Educației
- Fundația EUROED
- Institutul Intercultural Timișoara
- TEHNE – Centrul pentru Dezvoltare și Inovare în Educație
- Intuitive Media (Marea Britanie)

Platforma Student Voice Romania, disponibilă online la adresa de Internet www.studentvoiceromania.org, constituie astfel un spațiu de parteneriat pentru educație; după numai 8 luni, proiectul beneficia de participarea a peste 700 de utilizatori:

Instituția	Număr de utilizatori
Liceul "Vasile Alecsandri", Iași	175
Colegiul National Banatean, Timișoara	93
Liceul "Nicolae Balcescu", Cluj-Napoca	63
Colegiul National "Mihai Viteazu", București	117
Grigore Moisil High School, București	171
Tadcaster Grammar School (UK)	12
Gryffe High School (UK)	33
Blackpool 6th Form College (UK)	24
Ministry of Education and Research (Romania)	5
Institute for Education Sciences (Romania)	1
TEHNE – Centrul pentru Dezvoltare și Inovare în Educație	1
CODECS (Romania)	1
Intuitive Media (UK)	7
Bedfordshire SV Project	2
Visitors and Guests	5
British Council Romania	12
Număr total de utilizatori (la 18 aprilie 2006):	715

Prezentul raport constituie o descriere a activităților derulate și a subiectelor dezbătute de către elevi, invitați și moderatori pe forumul Student Voice în perioada septembrie 2005 – aprilie 2006. În același timp, raportul încearcă să ofere o imagine a valorii adăugate a proiectului pentru principalul grup țintă – tinerii implicați în schimbul de idei pe platforma online – cu alte cuvinte, care este contribuția proiectului Student Voice Romania la dezvoltarea gândirii critice, la formarea unor atitudini față de diferite aspecte ale sistemului și procesului de învățământ, la conștientizarea rolurilor specifice cetățenilor într-o societate democratică.

3. Student Voice Romania – o comunitate de învățare

Impactul proiectului poate fi analizat pe multiple planuri, atât la nivelul elevilor, cât și asupra profesorilor implicați și persoanelor cu rol de decizie participante în proiect. Platforma de elearning Student Voice replică într-o oarecare măsură relațiile și actorii din mediul în care elevii își desfășoară activitățile: mediator/ profesori, lideri, cercul de prieteni, organizații nonguvernamentale, minister, alte instituții educaționale din România și din alte țări. La nivelul tuturor participanților are loc un proces de învățare și putem atât vorbi de dezvoltarea de competențe la nivel individual, cât și de dezvoltare instituțională și de pregătire pentru contextul actual în schimbare, în care întreaga comunitate educațională este chemată să participe pentru a realiza educație.

La nivelul elevilor, pe lângă formarea unui set de cunoștințe și reprezentări despre procesul și sistemul educațional în care sunt implicați, proiectul Student Voice vizează dezvoltarea unor capacități/ competențe civice și formarea unor atitudini specifice:

Capacități:

- comunicarea activă - capacitatea de a asculta puncte de vedere diferite, de a-și apăra poziția personală și a altor persoane;
- gândirea critică - procurarea informației relevante, evaluarea critică a experiențelor, recunoașterea diferitelor forme de manipulare, luarea de decizii pe bază rațională;
- participarea și organizarea unor activități sociale;
- cooperare, interacțiune și rezolvare pașnică a conflictelor.

Atitudini și valori:

- responsabilitatea față de acțiunile proprii, preocuparea pentru dezvoltarea personală și schimbare socială;
- curiozitatea, acceptarea și aprecierea diversității;
- empatia și solidaritatea cu alții și dorința de a sprijini pe cei ale căror drepturi sunt amenințate;
- sentimentul valorii personale și a celorlalți.

În contextul promovării școlii ca instituție democratică și interculturală, un raport al Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică recomandă noi dimensiuni ale competențelor generale ale educatorilor și factorilor de decizie ai sistemelor de învățământ, competențe în întâmpinarea cărora se situează și proiectul Student Voice:

- abordarea problemelor din perspectiva elevului;
- respectarea drepturilor elevilor și manifestarea unei atitudini de deschidere față de nevoile și interesele lor;
- soluționarea problemelor și a situațiilor ambigue, complexe, din clasă sau din școală;
- capacitatea de a se vedea pe sine, ca și pe elevi, ca membri activi ai comunității locale, naționale și globale;
- capacitatea de a integra propriile sale priorități într-un cadru comun de probleme și valori, precum și de a acționa pe baza deciziilor elevilor;
- capacitatea de a-și recunoaște greșelile în fața unui grup și de a valorifica din punct de vedere educativ consecințele acestora;
- capacitatea de a dezbate aspecte ale curriculum-ului ascuns.

Concomitent, are loc și un proces de învățare instituțională prin participarea școlilor și instituțiilor cu rol de suport și decizie din cadrul sistemului de învățământ. Se dezvoltă noi modalități de utilizare a laboratoarelor IT implementate în școli de către Ministerul Educației și Cercetării prin programul național Sistem Educațional Informatizat. Se creează legături pe orizontală și pe verticală între școli (din diverse zone geografice), precum între școli și alte instituții educaționale, facilitând transferurile de experiențe de succes din cadrul sistemului de educație (Screenshot 1).

 AlinaC Loc: Bucuresti	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 16 Nov 05 18:55</p> <p>Thanks, Roxana! We do try to make School Upside Down better every year (this is the 6th edition). What about your school? What is the high-school's day like?</p>
 Alexandrai Loc: Bucuresti	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 29 Nov 05 18:17</p> <p>We loooove Mishu! 🎉 And indeed, School upside down is one of the best days of the year! 🐛</p>
 OanaI Loc: Iasi	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 12 Jan 06 21:08</p> <p>Wow!! 😲 I must say.. I am very impressed. I love your idea for he celebration and I think I will talk with my schoolmates about it. Maybe we will organize something like this too. Of course we won't steal your idea but the whole draft is very interesting.</p>
 Cassiel Loc: Yorkshire	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 13 Feb 06 11:43</p> <p>😊 Hello there, I am an english student from Tadcaster Grammar school and this is the first time i have been on the forum. I would be really grateful if you could give me a bit of background information on the topic, your life and also to introduce me to what school upside down is! im new to this so i would really appreciate a bit of information. Thank you very much, I am looking forward to hearing from you x x 😊</p>
 LucyH Loc: Yorkshire	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 13 Feb 06 18:46</p> <p>i am really jealous. hehe. i really wish that we had an upside down day at our school, it sounds like really good fun! is it educational aswell? or just like a break from working? xxxxxxxx</p>
 JenniferB Loc: Houston	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 19 Feb 06 00:42</p> <p>It sounds like an excellent idea for getting the teachers and students to interact with each other. Do you learn much from doing it?</p>
 JaclynS Loc: Houston	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 01 Mar 06 00:41</p> <p>well i think this is a wonderful idea and i invite you to come introduce it to our schools and show us how to make the most of it since it counds like you know how to have great fun 😊 Im really starting to like the sound of this "mishu" is it?</p>

Student Voice Romania. Screenshot 1

4. Aspecte formative ale SVR

Bazându-se pe voluntariat, activitățile nonformale sunt receptive la nevoile educaționale ale tuturor elevilor. Învățarea din experiență și învățarea prin acțiune (*learning by doing*) – promovate de proiectul Student Voice Romania – stimulează elevii pentru un proces continuu și eficient de învățare, favorizând dezvoltarea unor competențe pentru viață: competențe de participare civică, de utilizare a noilor tehnologii pentru comunicare, competențe organizatorice și competențe de cooperare și relaționare interpersonală. În plus, elevii au posibilitatea să exerseze o serie de competențe funcționale precum: capacități organizatorice, capacități de *self-management*, managementul timpului, gândire critică, luarea deciziilor, prelucrarea și utilizarea contextuală a unor informații, capacitatea de a identifica și de a rezolva probleme.

Competențe de participare civică

Dat fiind specificul activității, elevii beneficiază de o serie de oportunități pentru dezvoltarea competențelor specifice participării civice, explorând participarea ca o putere bazată pe posibilitatea de a exercita o influență socială sau politică, de a lua parte la procesele de luare a deciziilor, de a-și asuma responsabilități.

Participarea civică a elevilor beneficiari a vizat mai mult decât implicarea în luarea deciziilor, urmărindu-se propunerea unui model al vieții democratice, bazat pe participarea responsabilă a membrilor comunității școlare, pe exercitarea deopotrivă a drepturilor și a responsabilităților specifice. Ca fundament al acestui demers dificil, s-a pornit de la aserțiunea că participarea civică nu poate fi învățată prin imitare sau din obligație, ci prin experiențe zilnice, printr-o diversitate de situații de învățare care recompun practici sociale.

 <p>DanielO Loc: Iasi</p>	<p style="text-align: right;">[Edit Topic] [Delete Topic] [Reply] 14 Dec 05 08:56</p> <p>Do you think that there is at least one person from the Ministry to read our opinions?</p> <p>Yes </p> <p>No </p> <p style="text-align: right;">Percent 66.7% 33.3%</p>
 <p>AncaT1 Loc: Iasi</p>	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 06 Apr 06 10:39</p> <p>I think that they listen to us but for the moment they don't have what to do but when they'll be able to change the rules I'm sure that they will keep in count our opinions...</p>
 <p>SophieR Loc: Blackpool</p>	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 15 Apr 06 22:45</p> <p>I think we are listened to on some items and our opinions are valued, but I still think there are issues which students need to be listened to. There are so many important things that we have opinions and views on to do with our education and the way it is delivered. I think it is the serious issues such as these that we should have more of an input. We are all smart and imaginative people to some extent and I think it is important for students to work together on improving the student voice in schools, colleges, sixth forms etc.</p>
 <p>AndraS Loc: Timisoara</p>	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 17 Apr 06 00:19</p> <p>for example in my school one way of making us heard is the students council. we have a president who represents us in front of the teachers. the best part of this thing is that this council is not made just to be made. students really get involved.</p>
 <p>IonutV Loc: Bucuresti</p>	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 17 Apr 06 12:40</p> <p>I hope our posts will help them in resolving many issues...which are increasing fast 😊 There should be a group which has the duty to read our posts, selecting the interesting ones. 😊</p>
 <p>AlinaC Loc: Bucuresti</p>	<p style="text-align: right;">[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 17 Apr 06 21:43</p> <p>Our opinions would be read AFTER we had written them! I strongly believe that that's the principle we all (the SVR team) should believe in!</p>

Student Voice Romania. Screenshot 2

Pe platforma de elearning Student Voice, elevii au posibilitatea de a iniția sondaje de opinie (Screenshot 2), formularea și urmărirea acestora având un dublu rol formativ: (a) exersarea acestor instrumente prin excelență democratice, de colectare a părerilor colegilor asupra unor subiecte de interes pentru comunitatea școlară, și (b) exersarea unor aspecte ale cercetărilor exploratorii de tip fenomenologic, prin centrarea pe un fenomen de interes, punerea în valoare a semnificației acestuia, formularea instrumentului de sondare a opiniei, elaborarea unor concluzii etc.

Competențe de comunicare în spațiul virtual

Proiectul SVR solicită elevilor parteneriatul cu elevi din alte școli, cu care comunică prin intermediul noilor tehnologii – forum pe Internet. Aceste noi situații de comunicare dezvoltă competențe specifice: utilizarea TIC și comunicarea în spațiul virtual – redactare de mesaje, receptare și interpretare de mesaje etc. Comunicarea virtuală se realizează preponderent prin cuvânt (scris), însă încorporează și un set de icon-uri sau simboluri specifice (semne care au anumite semnificații, deja transculturale).

Comunicarea la distanță se înscrie într-un set de competențe funcționale, fiind un instrument indispensabil în societatea contemporană.

Dezvoltarea competențelor organizatorice

Activitățile nonformale au un impact asupra capacităților organizatorice ale elevilor: stabilirea de întâlniri pentru organizarea activității, stabilirea unor reguli, culegerea de informații pe anumite teme, distribuirea sarcinilor, managementul timpului etc. În acest context, tinerii învață să lucreze împreună cu ceilalți – adulți sau colegi de școală –, să își asume responsabilitatea față de echipă, să adopte decizii prin consultarea cu coechipierii.

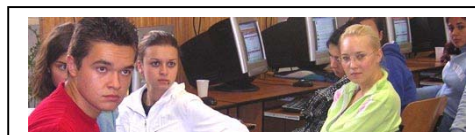
Dezvoltarea competențelor de relaționare interpersonală

Proiectul se bazează pe participarea voluntară a elevilor și a profesorilor coordonatori, fapt care deja exprimă o caracteristică comună a acestora: disponibilitatea pentru învățare, pentru dialog, pentru implicare. Pe parcursul activităților, elevii își dezvoltă capacități de cooperare, de dialog, de expunere a propriilor idei și de susținere a acestora prin argumente pertinente. Aceste capacități sunt exersate prin comunicarea cu cei de aceeași vârstă și prin comunicarea cu adulții. Comunicarea cu adulții are, în acest context, un alt specific decât cel al comunicării în cadrul formal al clasei, întrucât normele de comunicare sunt mai flexibile. În unele situații, printre adulții cu care elevii interacționează în activitățile nonformale se numără și profesorii lor. În general, elevii consideră că în context nonformal comunică mai bine cu profesorii. Acest "mai bine" înseamnă un mod mai apropiat, mai cald de a comunica și, spre deosebire de situațiile formale, comunicarea vine în egală măsură dinspre elevi către profesori. Elevii se simt parteneri "relevanți" de conversație în situațiile nonformale, ceea ce le stimulează spiritul de inițiativă, imaginea de sine și încrederea în forțele proprii.

Discuțiile cu elevii uneia dintre școlile-pilot au relevat faptul că spațiul de învățare nonformală le cultivă responsabilitatea. Ei susțin acest aspect, cu atât mai mult cu cât există prejudecata că doar spațiul formal, rigid și exigent, duce la un nivel crescut de responsabilitate a elevilor. Mesajul lor poate fi extrapolat și la alte competențe dezirabile, exprimate atât în finalitățile educaționale ale proiectului Student Voice Romania, cât și în profilul de formare al elevului, profil descris de curriculumul formal.

5. Local Voices – Global Visions: Student Voice Forum

Temele abordate de către elevi în forumul de discuții Student Voice reflectă, pe de o parte, interesul acestora în colaborarea cu colegi din alte licee pentru oferirea de soluții realiste unor probleme concrete întâmpinate în activitățile de zi cu zi din cadrul instituției școlare, iar pe de altă parte dorința de a-și asuma provocările lansate de reprezentanții altor instituții, cu rol de decizie și/sau suport în cadrul sistemului de educație: British Council, Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației, ONG-uri cu activitate în domeniul educației. În acest sens, dezbaterile din cadrul forumului s-au structurat ca răspunsuri la două tipuri de invitații la dialog: unele venite din partea elevilor, mai mult sau mai puțin formalizate sau „academice”, iar altele propuse de către staff-ul proiectului – administratori și moderatori, colaboratori ai British Council sau reprezentanți ai instituțiilor partenere.

Întrebarea „**Cum ați vrea să arate școala voastră în viitor?**”, lansată de către secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar cu ocazia întâlnirii comune din prima fază a proiectului, a generat treptat o suită de subiecte subsumate și discuții, ale căror concluzii

compun imaginea elevilor despre o școală-model, o instituție educațională care să vină în întâmpinarea nevoilor lor diverse, care să corespundă proiecției lor vizând un mediu adecvat de formare, care să îi ajute să-și dezvolte competențe pentru viață și să devină personalitățile spre care aspiră.

Atenția elevilor a fost orientată săptămânal către anumite subiecte – puse de către moderatorii sub emblema „Probleme arzătoare/ Burning Issues” – prin lansarea periodică a unor invitații la contribuție personală în „Rubrica săptămânii/ Featured Forum”.

Numărul mare de mesaje – 34 de forumuri distincte, însumând 140 de subiecte deschise discuțiilor, iar în cadrul acestora 2.585 de mesaje scrise de către elevi (până la 18 aprilie 2006) – sugerează un schimb efervescent de idei și denotă o deschidere din partea tinerilor către dezbateri și dialog pe teme de educație și ambient școlar, o nevoie individuală de a împărtăși opinii și a-și face auzită vocea într-un mediu care constituie un canal de comunicare cu elevi din alte licee, cu profesori și cu persoane care pot influența decizia. În timp, centrul de interes a glisat de la subiecte vizând managementul școlar la teme abordând învățarea cu ajutorul computerului, de la discuții despre valori promovate în școală la orientarea în carieră, de la teme de participare și implicare în viața școlii la sugestii de schimbare a curriculumului școlar.

Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Valori promovate de școală

Provocarea la dialogul despre valori, consecventă cu întrebarea adresată de secretarul de stat din Ministerul Educației, a pornit de la elementele care ar sta la baza „Școlii pe bune”. Elevii au sugerat o serie de caracteristici ale școlii ideale, transpuse prin raportare la actorii acesteia: elevii și profesorii. Astfel, atmosfera și relațiile din cadrul „școlii pe bune” trebuie să se bazeze pe încredere, comunicare, echilibru, eficiență, cooperare, responsabilitate, motivație, corectitudine, implicare. Majoritatea discuțiilor despre aceste valori își găsesc spațiu în cadrul unor forumuri separate, unde sunt puse în dezbateri una câte una, din diverse perspective. Încrederea, de exemplu, este considerată în dimensiunea relației elev-profesor. (Forumul *Dacă încredere nu e... nimic nu e*) Alături de respectul reciproc, elevii consideră că încrederea poate sta la baza unei relații „foarte agreabile” între ei și profesori. Pe de o parte, este discutată încrederea în metodele pe care le aplică și în cunoștințele pe care le posedă profesorul – în măsura în care elevii sunt încrezători în eficiența metodelor utilizate în clasă, performanțele școlare ale acestora ar crește. Părerii radicale sunt generate în efervescența schimbului de idei: „*Dacă nu ai încredere în profesorul care predă... de ce te mai duci la școală?*”, apoi ponderate prin afirmații mai generale: „*Elevii simt și ei, uneori, nevoia de implicare afectivă din partea profesorilor...*” Pe de altă parte, tinerii consideră că și profesorii ar trebui să le respecte opiniile, să aibă mai multă încredere în capacitățile elevilor, să acorde mai multă importanță problemelor acestora. Mai multe voci situează comunicarea ca premisă necesară a încrederii reciproce dintre profesor și elev, mai ales că „*fiecare joacă un rol important în viața celuilalt*”.

Profesorii sunt priviți ca determinanții principali în formarea valorilor: „*Amin! Elevul este ca o bucată de lut pe care profesorii o pot modela*”, însă nu trebuie desconsiderat rolul activ al elevului în construirea unui sistem de valori autentice și potrivite cu propria viziune despre viață: „*Depinde de profesor [...] Eu am noroc de niște profesori extraordinari, unul și unul. Nu vreau să generalizez – sunt și excepții – dar știu pe care să-l ascult și pe care nu. Și dacă știi să filtrezi ceea ce vezi și auzi de la ei, ai ce învăța cu adevărat.*” (Forumul *Credeți că profesorii ne pot ajuta să ne formăm un sistem de valori? Cum sau prin ce?*)

De asemenea, elevii consideră că părinții influențează hotărâtor formarea personalității lor, însă: „*Ar trebui să fim lăsați și noi să ne spunem punctul de vedere și să fim răspunzători pentru deciziile noastre. De altfel, uneori ar trebui să fim lăsați să ne lovim cu capul de zid,*

să putem vedea că nu toate sunt chiar așa de roz și bune, să fim mai conștienți în viitoarele noastre alegeri.” (forumul *Ascultați-i pe părinți, ei vă vor binele!*). În continuare, influențele adulților semnificativi sunt puse în discuție într-o perspectivă integratoare, tinerii considerând că formarea fundamentelor axiologice ale personalității lor se realizează prin influențe multiple: „*Comportamentul și acțiunile tale în afara școlii reflectă ce înveți în școală și invers...*”

O altă discuție despre valori ia în considerare nivelul participării și importanța acesteia pentru construirea treptată a personalității: „*Implicare => formarea personalității => dezvoltarea aptitudinilor => evoluarea individului*”, spre final conturându-se și o concluzie: „*Eu cred că este foarte important ca școala să ne facă să ne implicăm mai mult și să ne pese de ce se întâmplă în jurul nostru. Ținând cont că noi vom fi viitorul, trebuie să ne implicăm în tot ceea ce ne privește pe noi și pe cei din jurul nostru.*”

Școala – libertate de exprimare și înfățișare

Unul dintre cele mai dezbătute subiecte din forumurile Student Voice este libertatea de exprimare a elevilor, operaționalizată adesea în tema obligativității uniforme școlare. Percepută de multe ori ca o îngrădire a creativității și libertății de exprimare, uniforma devine un simbol al piedicilor puse de „sistem” în afirmarea identității tinerilor. Nu a existat un consens asupra acestui subiect, însă trebuie făcută mențiunea că discursurile „anti-uniformă” sunt mai bine argumentate. Oricum, în pledoariile pro sau contra ale acestora se regăsesc provocări la discuție adresate reprezentanților Ministerului Educației, afirmându-se că în elaborarea regulamentului școlar ar trebui luate în considerare părerile elevilor (necesitatea consultării elevilor fiind de altminteri unul dintre punctele de consens care se regăsește în mai multe forumuri).

Dezbaterile despre aspectul fizic sunt inițiate prin punerea la îndoială a echivalenței între ținuta de tip conservator, comună tuturor elevilor unei instituții școlare, și decența în atitudine și comportament. Se apreciază că formarea unei atitudini responsabile a tinerilor, ca premisă a unui mod de viață dezirabil, nu se face prin impunerea unui set rigid de reguli, ci dimpotrivă, prin oferirea libertății de alegere. Astfel, elevii ar fi puși în situația de a-și construi propria identitate și a se (re)poziționa fiecare, în mod natural, pe un continuum între „decență” și „indecență”, între „bun-simț” și „vulgaritate”. Într-un demers argumentativ de o logică impecabilă, discursul unui elev în chestiunea uniformelor are la bază o definiție proprie a decenței – „*adoptarea unei înfățișări care se potrivește caracterului și fizicului unui om; în momentul în care limitele sunt depășite, se ajunge la extrema de vulgaritate*”. De aceea, afirmă altcineva, a fi decent nu înseamnă „*să porți bluze albe, pantaloni de stofă etc.*” – acesta fiind doar un tipar, exterior individului.

Climatul școlar

În general, tinerii se declară mulțumiți de atmosfera școlii în care învață, pe de o parte „degajată”, pe de altă parte „competitivă”, cu unele mici excepții în care unii elevi se plâng de „colegii lor fumători, care îi deranjează”, drept pentru care au încercat să-i determine să renunțe la fumat. Majoritatea s-au declarat pentru o atitudine mai severă în privința fumatului în instituțiile școlare. (Forumul *Sunteți mulțumiți de atmosfera liceului în care învățați?*)

Violența în școală a fost o temă propusă elevilor participanți în proiect și care, pe fondul dezbaterilor din mass-media românească din perioada anului școlar 2006-2007, a suscitat discuții diverse pe platforma Student Voice: *What influences violence in school?, Different forms of bullying, Killing me softly..., Incidentul de la Școala Centrală, Media vs. violence, What about the ignorance?, Bullying – what are your views.*

What influences violence in school? [Edit Topic] [Delete Topic] [Reply] 15 Dec 05 07:03

IoanaS2
Loc: Iasi

What do you think is the main reason which influences violence among youth?

- TV
- Friends
- Computer games
- Family situation
- School

EduardB
Loc: Iasi

I think that it is about family situation, because the child starts to create a violent personality before reaching school or contacting other pupils, and because the child acts as he sees at his parents and if his parents acts violently than the child too will have this feature.

MihaelaC
Loc: Bucharest

Personaly i believe that all of the above reasons are bad. they all influence us in a negative way. children become violent because all of the things that surround them: family, friends, media, etc. and all of them put together distroy the child` s good personality, turning us into monsters of the 21st century

LucyC
Loc: Yorkshire

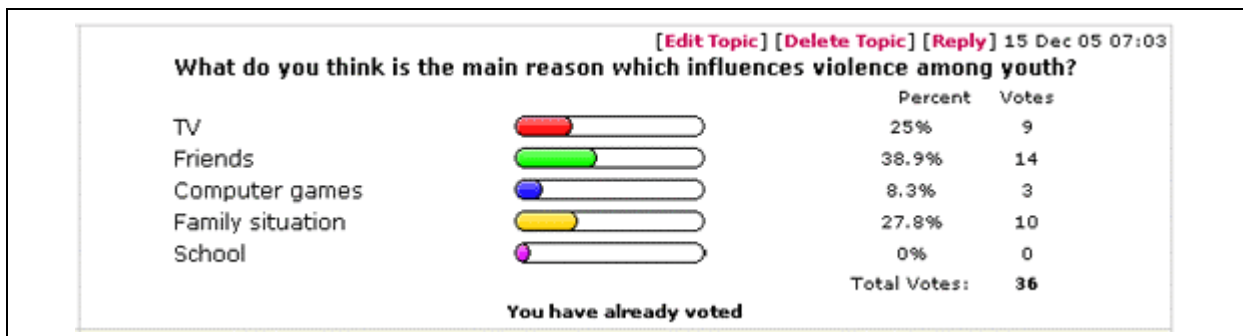
I think the media definateley has some affect upon children. however i also believe that their parents have a role to play, especially in the way that the child is brought up. It is them who decide how children live their lives and give them that start in life.
I feel that in Britain violence is sometimes the result of children rebelling against their parents because they disagree with something they are saying.
What do you think? 😊

[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 18 Feb 06 13:15

I think in Romania violence is enhanced by friend groups. I'm not familiar with your lifestyle in England, but in Romania children grow up surrounded by friends. When they become teenagers,

Student Voice Romania. Screenshot 3

Unul dintre cei care au propus aceste subiecte a realizat și un sondaj de opinie, pentru a vedea care ar putea fi, după părerea colegilor, principalele cauze ale violenței în rândul tinerilor: situația familială, mediul școlar, jocurile pe computer, cercul de prieteni, emisiunile TV. Dintre cei 36 de participanți care au votat, cei mai mulți au fost de părere că anturajul este determinant în această privință – iar comentariile întăresc ideea „presiunii grupului de egali” ca factor important în declanșarea unor conduite orientate spre conflict, atât în România cât și în Marea Britanie.

Student Voice Romania. Screenshot 4

De remarcat este faptul că nici un participant la discuții nu a considerat școala un mediu care să favorizeze comportamente agresive. Dimpotrivă, spre finalul dezbaterilor, s-a afirmat că violența este invers proporțională cu educația pe care o primește fiecare la școală sau în familie.

O altă discuție vizând atmosfera din școală a fost purtată în jurul ideii de conflict, incluzând aici și acțiunile prin care elevii mai mari îi „terorizează” pe cei mai mici. Participanții la discuții au analizat în primul rând modul în care băieții și fetele abordează un conflict. Genul masculin este mai înclinat să abordeze un conflict într-o manieră directă, câteodată ajungându-se la conflict deschis și violență fizică, pe când fetele tind să întrețină eventualele disensiuni prin „bărfe și vorbit pe la spate”. În orice caz, conflictul este „o situație dificilă

pentru ambele sexe, atunci când elevii nu au fost învățați cum să gestioneze o situație conflictuală”. (Forumul *Boys or girls when it comes to bullying*)

Tot printre comportamentele agresive a fost considerată și respingerea unui elev de către colectiv, excluderea acestuia din diverse motive. (Forumul *Violence in schools*)

Ca soluții propuse pentru rezolvarea problemelor de acest tip – agresivitate, violență verbală și fizică, consumul de droguri etc. – elevii au luat în considerare o serie de propuneri, printre care pregătirea pedagogică specifică a cadrelor didactice sau colaborarea între instituțiile educative și instituțiile mass-media, considerând că ar fi momentul ca cineva să-și asume responsabilitatea pentru a începe o serie de acțiuni eficiente proactive de prevenire, cum ar fi prezentarea pe posturile TV a consecințelor pe termen lung ale comportamentelor deviate din adolescență. (Forumul *What influences violence in school?*) Pe de altă parte, unii elevi arată că mass-media formează în mare măsură o imagine deformată a climatului școlar, prin prezentarea exagerată a comportamentelor agresive din unele instituții educative, contribuind astfel la construirea unui model (mediatic) al elevului-rebel. (Forumul *Violence in school*)

Rămâne cert că nu putem nega existența unui anumit grad de violență în (unele) școli. De asemenea, „nu putem interzice agresivitatea, fiind în natura umană” – elevii care se manifestă agresiv o fac pentru că „nu reușesc să găsească o altă modalitate de a-și exprima convingerile” sau „pentru că sunt frustrați” –, însă contează foarte mult „în ce mod o exteriorizăm” și mai ales „ce facem, cum ne educăm pentru a deveni non-agresivi”. (Forumul *What influences violence in school?*)

Despre profesori

Sunt profesori al căror scop pare a fi acela de „a-i face pe elevi să nu înțeleagă nimic la materiile respective, ci doar să-și scrie lecția în caiete”, astfel încât „să poată da lecții în particular”. Acest punct de vedere este foarte puțin susținut de colegii din alte licee, deși și aceștia declară că „au auzit de astfel de cazuri, mai ales în liceele cu pretenții”. În orice caz, afirmă elevii, „fie și numai două cazuri de astfel de profesori într-un liceu sunt de ajuns” pentru a se impune anumite intervenții la nivelul forurilor decizionale. Acordul apare asupra faptului că „nu există profesor care, fiind rugat să explice ceva din lecție, nu o face”. Iar un profesor bun este un profesor care „acordă atenție tuturor elevilor, nu doar celor buni din clasă”, și care „este pasionat de materia pe care o predă și reușește să transmită elevilor această pasiune”. (Forumul *Realitatea din România*)

Experiența din cadrul unui proiect al unui liceu a fost împărtășită pe forum celorlalți participanți la discuții: profesorii au fost evaluați de către elevi după anumite criterii standard stabilite în Guvernul Elevilor. A fost semnalată ca o „victorie” faptul că „profesorii chiar au dat atenție acestor rezultate ale evaluărilor”, iar elevii din celelalte școli au propus „generalizarea sistemului la nivel național, chiar global”. (Forumul *What would you change about teachers?*)

Profesorul ideal, descris de Student Voice

Discuțiile de pe platforma Student Voice Romania aduc în prim-plan și atributele unui educator/ formator, așa cum apar pentru elevii care au dorit să-și spună părerea în cadrul dezbaterilor despre calitățile profesorului. Se construiește treptat un mozaic de elemente, o proiecție colectivă, un model de profesor. Acesta trebuie „să fie flexibil”, „deschis la idei noi”, „să-și facă materia atractivă prin proiecte și jocuri legate de subiect”, „să cunoască metode pedagogice interesante și interactive”, „să știe să își apropie elevii”, „să le insuflă dorința de a-l depăși”, „să fie dedicat meseriei sale”, „să fie autoritar când trebuie”, „să aibă simțul umorului”. (Forumul *Profesorul ideal*) Fără a nega importanța competențelor academice ale unui profesor, tinerii declară că preferă totuși un profesor cu calități morale, care să știe să dezvolte la elevi competențe și abilități, care este apropiat de elevi și care îi înțelege. (Forumul *What do you prefer: a know-all teacher or the teacher which is close to students?*)

Se consideră că majoritatea calităților atribuite profesorului ideal trebuie să se regăsească și la elevi, deoarece numai împreună pot crea „o atmosferă plăcută la ore”, indispensabilă pentru activități de învățare eficiente.

Greva profesorilor

Acest subiect a fost deschis de către elevi și postat în cadrul forumului „*Probleme arzătoare*”, cu justificarea actualității și importanței pentru ei. Discuțiile au vizat două perspective: efectele pentru elevi – eventualele efecte neplăcute ale acestei perioade (octombrie-noiembrie 2005) în special pentru cei care au examene, necesitatea valorificării de către elevi a timpului liber din perioada grevei – și solicitările cadrelor didactice (motivul grevei), considerându-se că este destul de puțin probabil ca acestea să fie satisfăcute de către guvern, deși elevii participanți la această discuție le considerau pe deplin îndreptățite. (Forumul *Greva – ne ajută la ceva?*)

Învățare eficientă

Deși nu au fost deschise forumuri cu titlul „Elevul ideal”, idei despre cum ar trebui să fie un elev model sau un elev „educat” se regăsesc direct sau indirect în multe mesaje postate de către participanții în proiectul Student Voice Romania.

Este foarte important ca elevii trebuie să fie astfel educați încât „să-și dezvolte gândirea laterală, creativitatea și gândirea logică”, remarcă cineva. (Forumul *Learning style*)

Prin apel la idei enunțate de Confucius, un alt elev demonstrează că învățarea prin acțiune și prin exersare este cea mai bună soluție pentru o învățare temeinică, însă „nu este posibilă în [sistemul de învățământ din] România”. O elevă din Marea Britanie replică cu argumente pentru ideea cunoașterii nivelului fiecărui elev – doar astfel un profesor poate să-și proiecteze activități potrivite pentru învățare diferențiată – finalizând cu sugestii pentru gruparea elevilor pe clase pe criteriul capacității acestora de învățare. (Forumul *Learning style*)

Stilul de învățare

Pornind de la observația că fiecare are un stil preferat de învățare, elevii au dat exemple de situații sau condiții care le favorizează reținerea informațiilor. Unii au declarat că sunt adepții unui stil vizual, alții au afirmat că stilul auditiv li se potrivește mai bine. De asemenea, a fost amintită inteligența spațială, prin apelul la metoda hărților mentale pentru structurarea informației.

Fără a intra prea mult în teoriile stilurilor de învățare și a inteligențelor multiple, unii elevi chiar recunoscând de la început că nu știu foarte multe despre acestea, discuțiile de pe acest forum s-au situat sub semnul unei declarații-îndemn din mesajul de deschidere a acestor dezbateri: „*Fiecare elev trebuie să își cunoască și să înțeleagă propriul stil de învățare pentru a învăța mai eficient*”. (Forumul *UK-RO Students in Dialogue/ Learning style...*) Probabil că acest îndemn poate fi îndreptat și către profesori; ideea organizării unor cursuri în școală, pe teme de *a învăța să înveți, metode și stiluri de învățare* etc. se poate dovedi foarte bună pentru creșterea performanței școlare și calității procesului didactic.

Cunoștințe versus competențe

Discuția despre cunoștințele transmise prin educația formală poate porni de la o dezbatere despre definiția culturii generale în context actual. Astfel, elevii recunosc că dobândirea unei culturi generale constituie o problemă din ce în ce mai mare, și nivelul de cultură ar trebui să fie mai ridicat, „dacă vrem să avem o țară cu un viitor mai bun”. Ei consideră că gimnaziul formează doar o „cultură de nivel elementar”, iar anii de liceu sunt cei care formează cultura generală. Pe de altă parte, unii afirmă că dobândirea unei culturi generale temeinice nu se face decât în mică măsură în școală. Concluzia ar fi că „*este necesar să deții cat mai multe informații, din domenii variate, pentru ca în viitor să faci față diferitelor situații... sau măcar unei discuții. [...] Depinde de fiecare elev în parte ce hotărăște să rețină. Depinde de sistemul său de valori, de priorități, de capacitățile lui... în fine, de mulți factori*”. „*Pentru a-ți putea desfășura activitatea școlară, dar și extrașcolară, în condițiile unui mediu din ce în ce mai competitiv, cultura generală poate fi un mare atu pentru unii dintre noi*.” (Forumul *Care ar trebui să fie gradul de cultură generală al unui elev din zilele noastre?*)

Un truism precum faptul că „cunoștințele memorate mecanic nu pot fi numite competențe” devine o problemă pe care tinerii țin să o semnaleze, în contextul discuțiilor despre încărcarea mare a materiilor școlare. (Forumul *Cunoștințe versus competențe*)

Curriculum

Unul dintre cele mai apreciate subiecte de discuție a fost deschis cu titlul „*Killing me softly...*”, având drept scop un schimb de opinii despre lucrurile „care ne omoară încet”. Imprecizia temei propuse a avut ca efect o distribuție eterogenă a răspunsurilor (și argumentelor) tinerilor: țigările, televizorul, viața, computerul, iubirea, muzica, internetul, ambiția și cărțile, muzica, chimia, stress-ul, computerele și mâncarea nesănătoasă, nefericirea, moda și temele pentru acasă, dependența etc. Printre acestea, a fost enumerată și „partea inutilă a școlii – materiile care nu ne folosesc la nimic și profesorii care nu au nici o idee despre ce înseamnă trezirea interesului elevilor pentru studiu”, idee preluată imediat de elevi din cele două țări și dezvoltată. (Forumul *Killing me softly...*)

Mesaje vizând cantitatea mare de informații care trebuie parcursă și memorată la disciplinele obligatorii au apărut și în cadrul discuțiilor despre stilul cel mai potrivit de învățare, punând sub semnul întrebării utilitatea unor conținuturi prevăzute în programele școlare. Nu stilul de învățare este cel mai important pentru eficiența învățării, au precizat unii liceeni, ci modul în care te raportezi la cunoștințele de parcurs – temele importante și semnificative se învață cu plăcere și mai ales logic, nu mecanic. De aceea, este important ca în școală curriculumul să fie centrat pe teme esențiale pentru formarea unei culturi generale echilibrate, cuprinzând un minim de informații din toate domeniile cunoașterii, și pe teme semnificative pentru contextul și dezvoltarea profesională a celor care învață, mai ales când învățarea [școlară] este considerată „o poartă spre tot restul vieții”. (Forumul *Learning style...*)

Faptul că materiile de studiu sunt prea încărcate și prea multe constituie și un motiv perfect îndreptățit pentru unii elevi de a absentă de la ore – ca „singura modalitate de relaxare” în condițiile unui program foarte solicitant, „de 8 ore pe zi, pentru care trebuie să se pregătească destul de mult”. (Forumul *Prezența vs. absența*)

Nivelul de cultură generală al absolventului de liceu este considerat „sub orice critică la noi”, în mare parte, paradoxal, datorită „materiilor foarte încărcate”. „*Nici nu vreau să mă gândesc câte lucruri am învățat, câte lecții de biologie, geografie, istorie, sute de date care s-au pierdut după câțiva ani*.”, afirmă un elev. (Forumul *Care ar trebui să fie gradul de cultură generală al unui elev din zilele noastre?*) „*Oricum, în profesie vom folosi probabil cam 10% din ceea ce învățăm la școală*”. (Forumul *Cât din ce învățăm ne folosește?*)

Conținuturile disciplinelor de învățământ sunt considerate de către elevii români „mult prea încărcate”. Multe informații sunt inutile și depășite, cred unii dintre ei – doar 7% merită

Înșușite și aprofundate, fiind într-adevăr utile pentru viață. „Ar trebui să studiem doar ceea ce ne pasionează”, pentru că „totul are o limită și, din nefericire, această limită a fost depășită de mult” în ceea ce privește încărcarea materiilor școlare. (Forumul *Learning style...*)

<p>LucyC Loc: Yorkshire Posts: 33</p>	<p>[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 16 Mar 06 17:06</p> <p>I think that when you get into year 12 - sixth form then you learn because you want to. You have more independence, and in reply to what somebody else said before yes it is worth it, learning is the gateway to the rest of your life. Similarly lower down the school simply provides you with as many options as you like as to what you want to do in life, then as you get older you can narrow down these options to pinpoint exactly what you want to do. Education is definitely worth it, otherwise you would not be able to go to university and you would lead nowhere in life. As for learning styles, sorry back on topic people learn in their own ways, i think this has most definitely been acknowledged this day in age, and teachers are beginning to cater for different needs of the pupils, using visual aids, hearing aids and general class involvement through action/plays etc. It is up to the students themselves whether they want to participate and get the most out of these lessons.</p>
<p>Elena Loc: Bucharest Posts: 67</p>	<p>[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 16 Mar 06 19:10</p> <p>many of the things we "learn" we forget after just a few days...but i guess no one understands us!!! 😞 012.gif" alt="" border="0" /></p>
<p>AnaMaria Loc: Bucharest Posts: 6</p>	<p>[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 16 Mar 06 20:41</p> <p>i agree with elena ..why do we have to learn something that we don t like , for example:chemistry..why do i have to leran it if i don t like it..if we will learn something that we are interested we will enjoy to go to school..</p>
<p>CosminG Loc: Bucharest Posts: 7</p>	<p>[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 17 Mar 06 16:25</p> <p>In my humble oppinion, I think that school in Romania is really, really sad. There is WAY TOO MUCH to learn it all. There is WAY TOO MUCH completely useless and outdated information in every school subject. And now the answer to the topic's question: I usaly learn by seeing all the information/data as a movie in my head. But then again, I do that rarely, as I learn only what I like or consider it's impotnat for my life(Which is a very very small amount of info compared to what THEY make us learn. About 7%, actually. This forum won't let me say "f u t u r e", saying that it's a banned word...</p>
<p>AlexandraT2 Loc: Iasi Posts: 41</p>	<p>[Edit Post] [Delete Post] [Reply] 17 Mar 06 16:33</p> <p>It is good that at school we study muzic, psychology, but every thing has a limit. Unfortunately, in Romania this limit has been overpassed a long time ago, and this idea...that we can't do anything about it, makes me angry. We should study only what we are passionate of.</p>

Student Voice Romania. Screenshot 5

Pe de altă parte, elevii din România află că și în sistemul de învățământ din Marea Britanie există „materii neplăcute”... Și elevii englezi simt câteodată că „muncesc pentru profesor”. Cu rezerva opiniei personale, tinerii își împărtășesc unii altora experiențele școlare: „chimia și matematica sunt foarte grele pentru mine”, „eu muncesc cu plăcere la materiile unde îmi place de profesor”, „mie nu-mi plăcea în clasele mai mici, pentru că erau foarte multe materii obligatorii și trebuia să merg la școală” – sistemele de învățământ din România și Marea Britanie nu mai par atât de diferite... (Forumul *UK-RO Students in Dialogue/ Learning style...*)

Deși de acord că sunt prea multe materii școlare, liceenii români recunosc că „nu pot găsi o materie care sa ne fie inutila tuturor (deci la care să renunțăm definitiv), dar pe de altă parte, nu găesc nici o materie de care să fim interesați cu toții”; de aceea, este propusă ca soluție chiar varianta dată de curriculumul intenționat: oferirea posibilității de a alege în mod real dintre materiile pe care pot să le studieze pe parcursul liceului, pe lângă o serie de discipline obligatorii, „care să nu fie mai mult de 7”. (Forumul *Numărul obiectelor de studiu*)

Sistemul actual de opționale în cadrul curriculumului la decizia școlii este amendat de unii elevi, care afirmă că „din păcate, de cele mai multe ori, se propun opționale pentru a asigura norma unor cadre didactice”. Alte discipline opționale reprezintă „ore suplimentare pentru materia obligatorie, nicidecum opțională”, cu care „te trezești pur și simplu în orar”. Concluzia unui elev punctează în aceeași manieră de opozant al curriculumului real actual: „Opționalele sunt splendide...” (Forumul *Opționalele – o soluție?*)

Noile tehnologii în educație

Introducerea computerelor în școală și utilizarea lor pentru predare și învățare sunt teme de actualitate pentru elevi, iar forumurile Student Voice deschise pe marginea acestui subiect constituie o dovadă din două puncte de vedere: utilizarea propriu-zisă a unei platforme de elearning, precum și punctele centrale ale unor dezbateri, vizând instruirea asistată de calculator. Unii declară că metodele de *elearning* sunt cele mai bune, deși au câteva dezavantaje. Majoritatea sunt adepți ai unui proces didactic tradițional. La invitația de a propune o nouă manieră de învățare, superioară acestor două alternative, soluția aleasă a fost combinarea și complementarizarea celor două metode, astfel încât „noua modalitate de învățare devine interactivă și educațională”. (Forumul *Education/ Learning style*)

Toți participanții la discuții sunt de acord că educația online și computerele nu pot să înlocuiască profesorii și sistemul de învățământ tradițional, cel puțin pentru ciclul primar, pentru că „interacțiunea cu profesorii [și cu colegii] este parte a dezvoltării sociale”. De asemenea, „cu toții am fi privați de momentele de distracție [din clasă]”, iar momentele distractive cu profesorii sunt „the best funny moments ever”. (Forumul *The role of ICT in Education*)

Computerul și Internetul ar trebui folosite mai mult ca instrumente de investigare în cadrul majorității disciplinelor școlare, în primul rând cu scopul de a forma la elevi competențe de lucru cu aceste tehnologii, „competențe utile și indispensabile pentru lumea modernă”, deși se recunoaște faptul că nu sunt întotdeauna cele mai potrivite soluții pentru unele sarcini de muncă intelectuală. (Forumul *Using the Internet for project investigations*). De aceea, fiecare școală ar trebui racordată la Internet. (Forumul *Internet în școli*)

Absenteismul

„Dacă nu ești pregătit pentru lecție, decât să iei o notă proastă, mai bine pleci acasă” își începe un elev intervenția pe marginea subiectului despre prezența la ore. „Decât nota 2, mai bine o absență”, completează altcineva, însă precizează în continuare că această atitudine trebuie să aibă o limită, pentru că „plecând de la o oră, nu facem decât să fugim de probleme”, să le amânăm. Oricum, o sancțiune pentru acumularea mai multor absențe se impune, cad de acord elevii, pentru că „aici mai este vorba și de respect față de școală”. În aceeași ordine de idei, tinerii ajung la concluzia că prezența la ore este „un indicator al eficienței unei școli”, mai mult decât performanța școlară exprimată de notele elevilor din acea școală. Neparticiparea la programul școlar „nu se poate numi chiul”, ci este o opțiune a elevului; prezența la lecție este „o alegere de a folosi timpul în modul cel mai util” și relevă în primul rând „capacitatea profesorilor de a-i atrage pe elevi la ore, de a-i face să considere orele de curs cel mai eficient mod de a-și petrece timpul”. (Forumul *Prezența vs. absența*)

Examinare și evaluare

În ce privește evaluarea finală și admiterea la un nivel de învățământ superior, unii liceeni afirmă că includerea mediei generale din liceu în componerea notei de admitere la facultate este inoportună, „chiar și cu o pondere foarte mică”. (Forumul *What would you change about exams?*) Mai mult, sistemul de admitere la facultate după medii este lipsit de relevanță, deoarece „apar diferențe între mediile elevilor de la profilul real și cei de la profilul uman, de obicei în defavoarea primei categorii”. Mai moderați, alții aduc argumente în favoarea ideii că „sistemul pe baza mediilor este la fel [de corect] ca cel bazat pe teză (examen)”, mai ales că „în nici un caz un examen nu poate fi considerat un bun indicator al performanței reale a unui elev”. În această privință, singura problemă care rămâne, resimțită ca impediment, este că „sistemul nostru se schimbă de la an la an”. (Forumul *Cum vi se pare modalitatea de examinare a elevilor?*)

Educația: „o poartă către tot restul vieții”

Dacă unele aspecte ale sistemului și procesului de învățământ sunt puse sub semnul întrebării și considerate în perspectivă utilitaristă sau prin prisma impactului (nu întotdeauna pozitiv sau plăcut) asupra celor care învață, educației în general și educației școlare în special i se acordă un loc privilegiat; aceasta este „o poartă către tot restul vieții” și de aceea „merită” eforturi susținute din partea elevilor. Școala îți oferă „atâtea opțiuni de câte ai putea avea nevoie pentru a face ce dorești în viață; pe măsură ce înaintezi în vârstă, ai posibilitatea să selectezi exact acele opțiuni care te ajută în cariera pe care ți-o alegi”. (Forumul *Learning style...*)

Elevii de astăzi – adulții de mâine

Finalitatea parcursului școlar este pusă în discuție prin raportare la idealurile personale. Pe parcursul dezbaterii, devine clar că elevii „nu trebuie să tocească pentru note”, tot astfel precum, odată deveniți adulți, „nu trebuie să muncească pentru bani”. Dincolo de note, valoarea cunoștințelor dobândite și abilităților formate în școală trebuie să stea la baza activităților de învățare, iar aprecierea corectă, după elevi, survine din capacitatea de autoevaluare. Plăcerea de a trăi și de a face ceea ce îți dorești survine „din găsirea unui echilibru, dintr-o îmbinare între ceea ce trebuie să facă individul și ceea ce îi place să facă”. Unii elevi consideră că „până la urmă, totul se reduce

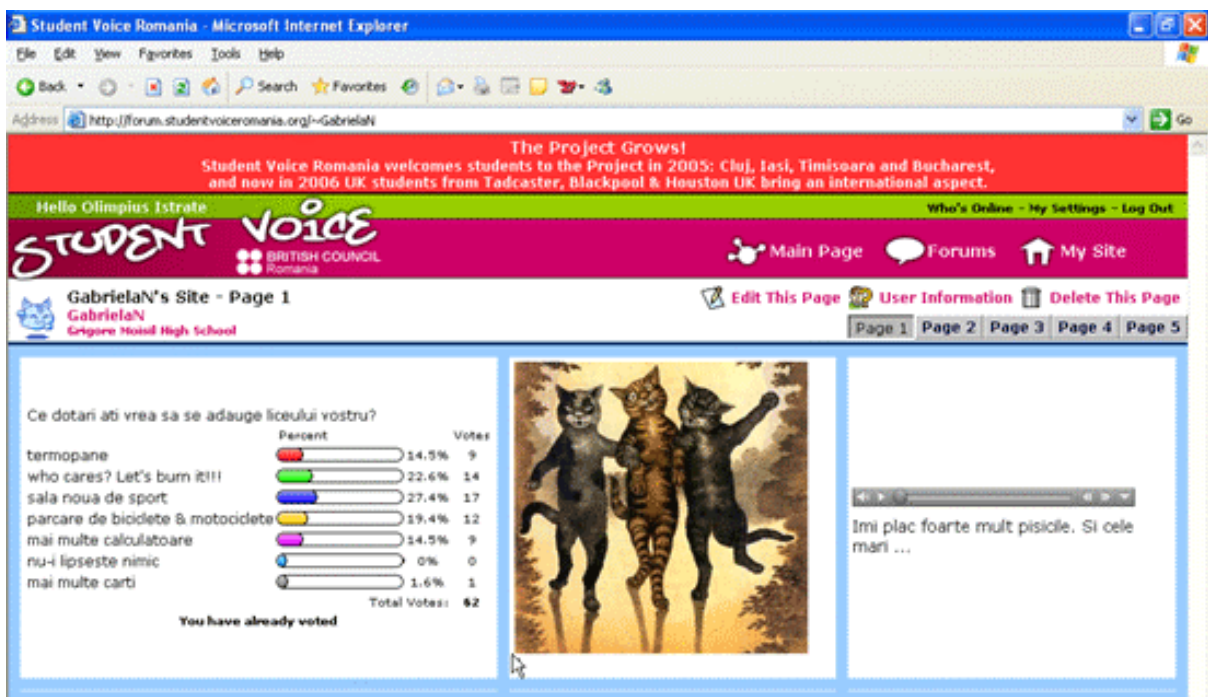
la cât de onest ești cu tine însuși, cât de mult ești dispus să sacrifici din confort și imagine pentru a face ceea ce este chiar valoros pentru tine”. Majoritatea își asumă propria formare, apreciind că pentru a deveni adulți responsabili trebuie în primul rând să-și dorească acest lucru mai mult decât „o simplă diplomă” – dovada supremă de responsabilitate fiind atât un elev premiant cât și un adult „care își îndeplinește visele”, „omul de calitate care să se impună în societate”. În acest context, profesorii sunt considerați a avea un rol determinant prin formarea și transmiterea, odată cu materia școlară, de competențe reale și „învățături pentru viață”. (Forumul *Elevii de astăzi – adulții de mâine*)

Teme mai concrete în aceeași ordine de idei se orientează către formarea pentru o meserie, elevii sugerând că ar avea nevoie cât mai din timp de ore speciale de consiliere pentru carieră, sau chiar de scurte stagii de practică în diverse arii profesionale. (Forumul *Orientarea pentru viitoarea carieră*) Unii elevi sunt de părere că meseria ți-o alegi în timpul facultății, dar că totuși este important să înveți în școală pentru a-ți crea toate șansele de a alege să faci ceea ce vrei în viață – „nu poți ști ce idei îți vin mai târziu și ar fi păcat să nu ai un start bun”. Alții au o idee despre domeniul în care vor lucra, analizându-și performanțele la anumite materii școlare. În sfârșit, sunt tineri care afirmă că au luat deja decizia de a se îndrepta către o anumită meserie, argumentând că au învățat de la unii profesori că trebuie să lupți susținut pentru a obține ceea ce îți dorești de la viață. (Forumul *What job would you like to have when you finish school?*)

6. Paginile personale

Fiecare utilizator înscris pe platforma Student Voice Romania are posibilitatea de a se prezenta, utilizând texte, imagini, linkuri și fișiere audio pentru a-și construi „paginile personale” – un mini-website accesibil în cadrul comunității SVR. Astfel, elevii participanți în proiectul inițiat și derulat de British Council Romania pot exercita competențe fundamentale pentru desfășurarea activității în societatea contemporană bazată pe cunoaștere: competențe de analiză critică, evaluarea informațiilor și cunoștințelor și, mai ales, competențe de creare de conținut.

Paginile personale ale elevilor constituie în primul rând un spațiu de exprimare, o „carte de vizită” în format digital pe care tinerii o structurează dând dovadă de creativitate și o completează cu informații despre ei înșiși, construindu-și o identitate proprie în cadrul comunității educaționale SVR, identitate complementară mesajelor postate de ei în forumuri. Pe lângă informații despre activitățile preferate, hobby-uri etc., majoritatea elevilor au inclus în paginile personale și scurte sondaje, pe de o parte pentru a culege opinii despre subiecte de interes (majoritatea fiind pe teme educaționale, discutate și în forumuri) iar pe de altă parte pentru a avea o statistică asupra numărului de vizitatori ai paginii. (Screenshot 6)

The screenshot shows a web browser window displaying a user profile on the Student Voice Romania platform. The browser title is "Student Voice Romania - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows the URL "http://forum.studentvoiceromania.org/~GabrielaN". The page content includes a red banner with the text "The Project Grows! Student Voice Romania welcomes students to the Project in 2005: Cluj, Iasi, Timisoara and Bucharest, and now in 2006 UK students from Tadcaster, Blackpool & Houston UK bring an international aspect." Below this is a green banner with the user's name "Hello Olimpius Istrate" and navigation links "Main Page", "Forums", and "My Site". The user's profile section is titled "GabrielaN's Site - Page 1" and includes a small profile picture and the text "GabrielaN Grigore Moisil High School". A poll is displayed with the question "Ce dotari ati vrea sa se adauge liceului vostru?". The poll results are shown in a bar chart with the following data:

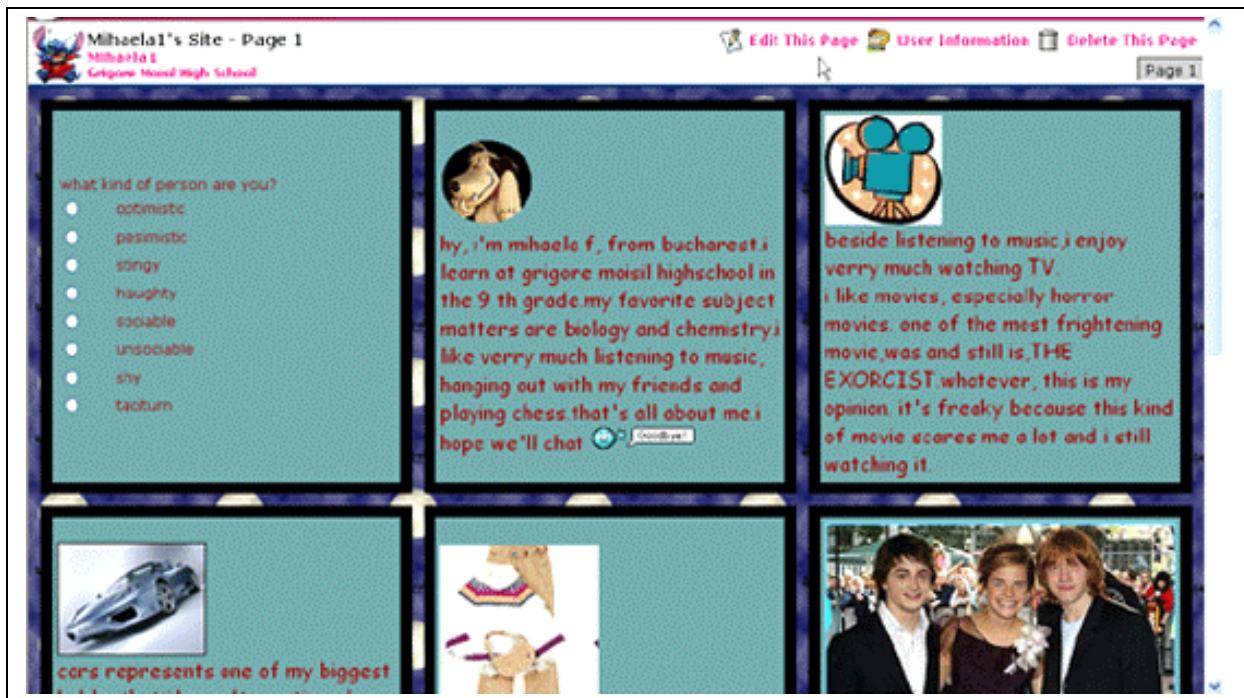
Option	Percent	Votes
termopane	14.5%	9
who cares? Let's burn it!!!	22.6%	14
sala noua de sport	27.4%	17
parcare de biciclete & motociclete	19.4%	12
mai multe calculatoare	14.5%	9
nu-i lipseste nimic	0%	0
mai multe carti	1.6%	1

Total Votes: 62

The user has already voted. To the right of the poll is a photo of three cats and a comment box containing the text "Imi plac foarte mult pisicile. Si cele mari ...".

Student Voice Romania. Screenshot 6

Prezentările în limba engleză ale elevilor români sunt omniprezente, constituind o invitație la dialog adresată elevilor din Marea Britanie și dând măsura nivelului la care tinerii liceeni stăpânesc noile tehnologii și comunicarea prin Internet la nivel global. Elevii români și cei englezi fac schimb de modele de comportament sau își verifică propriile gusturi într-un cerc lărgit de prieteni virtuali, într-un mediu securizat de formare, într-un spațiu perfect pentru *social elearning*. (Screenshot 7)

Student Voice Romania. Screenshot 7

Mijloacele moderne de comunicare sunt sau devin pentru ei instrumente cotidiene de schimb de informații. Exprimarea prin imagini sau *icon*-uri constituie de asemenea un mijloc uzual de a concentra mesajele și de a de un plus de expresivitate sau a completa sensul mesajelor textuale. (Screenshot 8)

Student Voice Romania. Screenshot 8

Instrumentele de creare a paginilor personale, disponibile pe platforma Student Voice Romania, sunt un exercițiu util pentru participanți în perspectiva pregătirii pentru societatea

informațională de mâine, o lume în care instrumentele de *authoring* și conținutul personalizat sunt parte din activitățile cotidiene.

7. Concluzii

Proiectul *Student Voice* reprezintă o modalitate de a influența pozitiv cultura organizațională a școlii, climatul democratic și managementul participativ. Facilitează învățarea unor elemente de democrație prin studierea, analizarea, dezbateră problemelor concrete, acest lucru contribuind la o mai bună înțelegere de către elevi a realității sociale și la stimularea participării civice.

Proiectul oferă un set de competențe sociale necesare pentru fiecare elev, precum și oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale tinerilor, într-un cadru mai flexibil și mai deschis, prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene. Dezvoltă competențe necesare în viața de zi cu zi, pe care educația formală le situează într-un plan secund al finalităților. Astfel, proiectul acoperă un segment absolut necesar, venind în completarea educației formale și reprezentând o alternativă viabilă de petrecere a timpului liber, precum și o modalitate plăcută de dezvoltare personală, atât pentru elevi, cât și pentru profesori, ca parteneri-mediatori ai agenților de educație nonformală.

Contribuția proiectului Student Voice Romania constă în:

- abordarea interculturală a diversității;
- motivare a tinerilor în ceea ce privește implicarea lor activă și responsabilă la nivelul comunităților educaționale locale și naționale;
- transferul de bune practici din domeniul educațional între instituții școlare din România și Marea Britanie;
- promovarea educației nonformale și a educației formale, ca părți constitutive proces complex de formare a personalității.

Unul dintre scopurile proiectului este de a forma la elevi capacitatea de a lua decizii. Pentru aceasta, elevii sunt puși în situația de a dezbate, de a argumenta opțiunile, de a explora anumite situații, de a reflecta asupra unor situații de interes general – în cooperare cu profesori, cu mediatori, cu persoane cu rol de decizie și cu elevi din alte instituții școlare. Astfel, poate sprijini reforma educației, prin promovarea schimbării educaționale "de jos în sus" și prin motivarea profesorilor pentru inițierea și dezvoltarea unor activități în parteneriat și pentru inovare.